

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus de Conscientia, de Legibus, de Peccatis, de Virtutibus
Theologicis, de Religione, & Beneficiis. Adjunctis in hac editione
Propositionibus ad hanc usque proscriptis

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, 1734

VD18 90392140

Q. 2. An peccat, qui dispensat etiam in propria Lege sine iustâ causâ?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40986

Q. 2. *An peccat, qui dispensat etiam in propria Lege sine justa causa?*

Resp. Aff. Ita communit. Quia 1. irrationabiliter ab onere liberat eum, qui non est eximendus: quod est peccatum acceptionis personarum, & contra justitiam distributivam. 2. Superior ex officio tenetur procurare bonum commune per Legum observationem, & fideliter, ac prudenter uti sua potestate, in ædificationem, non in destructionem: quod non facit dispensans sine justa causa, sed potius dissipat crudeliter, ut ait S. Bernard. l. 3. de consid. 3. Unicuique aperit aditum ad transgrediendas Leges, ut ait Trident. sess. 20. c. 18. Enimverò subditi facile putant idem sibi licere, quod aliis, qui nullam specialem causam habent, & quorum exemplo ad violationem legum incitantur. Hinc sine causa dispensans peccat mortaliter, si materia gravis est. Ita Covar. Suarez, Sanchez Valent. & alii. Nam peccat in re gravi contra officium proprium, contra bonum commune, item contra charitatem præbendo multis occasionem peccandi. Peccat verò venialiter, per se loquendo, si materia levis est, nempe si obligatio Legis sit tantum sub veniali.

Hinc peccat etiam subditus, qui dispensationem petit sine justâ causâ: nam inducit

cit Superiorem ad peccandum; imò qui ultrò oblatam acceptat, quia cooperatur peccato Superioris.

Not. 1. Non requiritur talis causa dispensandi, propter quam Superior teneatur dispensare: sed ea sufficit, quæ apta sit ad movendum rationabiliter Superiorem, ut benignius agat cum inferiore, illum liberando ab obligatione Legis, quæ alioqui non desineret; & tunc dispensatio data vocatur gratia.

2. Si causa talis sit, ut Superior saltem ex charitate teneatur dispensare, non idcirco subditus liber est ab obligatione, si negetur dispensatio. Quia per hanc causam solam sine autoritate Superioris non tollitur obligatio legis.

3. Ex Jure Canonico triplex est generatim causa justa dispensandi, scilicet pietas, necessitas, utilitas communis, vel etiam privata petentis, quæ redundet in bonum commune: nam dispensatio debet semper saltem mediatè, & ultimè cedere in bonum commune; alioquin est illicita, & infidelis, ut docet Suarez post S. Thom. Sufficit tamen, quòd detur propter bonum rationabile personæ privatæ, quod in aliorum damnum non cedat: hoc ipso enim redundat in bonum commune, postulans ut Superior singulorum etiam bonum procuret, quantum fieri potest absque jactura boni communis. Quare S. Thomas docet,

di-

dispensationem rectè dari, quando Lex, quæ communitati expedit, huic personæ non expedit propter periculum mali, vel impedimentum majoris boni.

Q. 3. *An dispensatio sine justa causa scienter data, valida est?*

Resp. I. Ex communi Theologorum sententia est valida, quamvis illicita, si detur à Legislatore, vel ab ejus successore, aut Superiore. Quia obligatio Legis positivæ, sicut ipsa Lex, ut sit, & ut perseveret, pendet à libera voluntate Legislatoris, & à libera applicatione juris, quod habet ad obligandum: ergo etiam pendet à libera voluntate succedentis cum æquali potestate, & à fortiori Superioris. Ergo si Legislator, vel ejus successor, aut Superior non vult subditum Lege obligari, revera non obligatur. Et verò Legislator potest sine justa causa tollere obligationem Legis respectu omnium, ipsam Legem abrogando: ergo à fortiori potest illam tollere respectu aliquorum in certis casibus, dispensando cum illis, licet remaneat respectu aliorum.

Equidem Legislator non potest ferre Legem sine justa causa, quia non potest sine justa causa obligare subditos. At potest, etiam sine justa causa, non obligare; nam ad hoc sufficit, quòd obligare velit.

Ergo